

Hallintosäännön muutokset / joulukuu 2020

VD/9347/00.01.01.00/2020

RV/S-AP/HY-L

Kuntalain 12 luvun 90 §:n mukaan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista:
 - a) toimielimistä ja johtamisesta;
 - b) kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä;
 - c) henkilöstöorganisaatiosta;
 - d) taloudenhoidosta;
 - e) hallinnon ja talouden tarkastuksesta,
 - f) sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta;
- 2) päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyvistä seuraavista asioista:
 - a) toimivallan siirtämisestä;
 - b) toimielinten kokoontumisesta;
 - c) varajäsenten kutsumisesta;
 - d) toimielimen puheenjohtajan tehtävistä;
 - e) kokouksen tilapäisestä puheenjohtajasta;
 - f) kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan tai pormestarin läsnäolosta ja puheoikeudesta muiden toimielinten kokouksessa;
 - g) muiden kuin jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa;
 - h) toimielinten päätöksentekotavoista sekä siitä, miten kunta huolehtii, että sähköiseen kokoukseen ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumiseen tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä;
 - i) esittelystä;
 - j) pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja tiedoksi antamisesta;
 - k) asiakirjojen allekirjoittamisesta;
 - l) asiakirjahallinnon järjestämisestä;
 - m) asiakirjoista ja tiedon antamisesta perittävistä maksuista;
 - n) 23 §:ssä tarkoitetun aloitteen käsittelystä ja aloitteen tekijälle annettavista tiedoista;
 - o) viestinnän periaatteista;
 - p) menettelystä otettaessa asia ylemmän toimielimen päätettäväksi;
- 3) valtuuston toimintaan liittyvistä seuraavista asioista:
 - a) valtuuston kokousmenettelystä;
 - b) varavaltuutetun kutsumisesta valtuutetun tilalle;
 - c) valtuutetun aloitteen käsittelystä;
 - d) valtuutettujen valtuustotyöskentelyä varten muodostamista valtuustoryhmistä;
 - e) kokouksiin osallistumisesta ja kokouskutsun lähettämisestä sähköisesti;
 - f) valtuutettujen puheenvuorojen pituudesta yksittäisissä asioissa, jos ne ovat tarpeen kokouksen kulun turvaamiseksi.

Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset, joilla turvataan kielilaissa (423/2003) ja muualla laissa säädettyjen kielellisten oikeuksien toteutuminen kunnan hallinnossa.

Hallintosäännön 4 luvun 13 §:n 2. momentin mukaan valtuusto päättää mm. hallintosäännöstä.

Hallintosääntöä on muutettu tämän vuoden aikana 23.3.2020 § 4, jolloin päätettiin poikkeusoloja koskevista poikkeuksellisista toimivaltuuksista, jotka tulivat voimaan heti, 15.6.2020 § 7, jolloin päätettiin mm. puhevallan käyttöä koskevista toimivallan muutoksista, jotka tulivat voimaan 1.7.2020, sekä 21.9.2020 § 7, jolloin tehtiin muutoksia konserniohjausta koskeviin pykäliin, jotka tulivat voimaan 1.10.2021.

Nyt muutoksia esitetään tehtäväksi eri puolille hallintosääntöä.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

Hallintosääntöön esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset. Hallintosäännön 3 luvun 8 §:n ensimmäiseen kappaleeseen täsmennetään kuntademokratian tehtäväksi **toiminnallisen** tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen. Tämä vastaa vallitsevaa käytäntöä, koska henkilöstöasioihin liittyvät tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiat kuuluvat henkilöstö- ja konsernipalveluiden tehtäviin.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Hallintosäännön 4 luvun 11 §:n mukaiseen varhaiskasvatuksenjohtajan päätösvaltaan esitetään lisättäväksi kohdat 8 ja 9, jotka koskevat huomautuksen ja määräyksen antamista yksityisille päiväkodeille varhaiskasvatuslain 57 ja 58 §:ien nojalla. Toimialan lakimiehen mukaan on tarkoituksenmukaista lisätä tätä toimivaltaa koskevat määräykset hallintosääntöön. Toimivalta tulisi olla määritelty selkeästi etukäteen tavalla, joka kestää tarkastelun myös mahdollisessa muutoksenhaussa. Samalla opetuslautakunnan ratkaisovaltaan lisätään 10 luku 6 § kohta 17: varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto.

Kaupunkiympäristön toimiala

Hallintosäännön 6 luvun 4 §:n 2 momenttiin lisätään kaupungininsinöörin päätösvaltaan kohta 19 tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta teknisen lautakunnan hyväksymien linjausta mukaisesti. Uusi toimivalta tuli kaupungille tieliikennelain muutoksen yhteydessä, kun kotihoidon pysäköintitunnusten myöntäminen tuli kuntien tehtäväksi.

Muutetaan 7 §:n otsikossa ja itse pykälässä oleva rakennusvalvontajohtajan nimike rakennusvalvontapäälliköksi, koska kyse on palveluyksikön päällikön virasta ja viranhaltijan vaihtuminen mahdollistaa nimikkeen muutoksen.

Tilakeskusjohtajan päätösvaltaa 6 luvun 12 §:ssä muutetaan siten, että tilakeskusjohtaja päättää 10 johtamansa palveluyksikön hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto-, ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvon on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi, johtamansa palveluyksikön hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto-, ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämisestä enintään yhdellä vuodella ja johtamansa palveluyksikön hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk).

Tällä hetkellä toimitilavuokrauksessa on tilakeskusjohtajalla ja teknisellä lautakunnalla päällekkäistä toimivaltaa monimutkaisten ehtolausekkeiden takia. Toimivaltuuksia esitetään muutettavaksi siten, että lyhytaikaista käyttöä ja vuokrasopimuksen pidentämistä koskevat kohdat pidetään ennallaan, mutta erotetaan omiksi päätöskohdiksi. Varsinaista vuokrausta koskeva toimivaltuus muutetaan siten, että

tilakeskusjohtaja päättää vuokrasopimuksen yhteenlasketun arvon ollessa enintään 600 000 euroa ja määräaikaisen vuokrasopimuksen keston ollessa enintään 10 vuotta, tekninen lautakunta muulloin. Toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa sopimuksen arvo määritellään irtisanomisajan vuokran mukaan, ts. se kassavirta, jonka kaupunki sopimuksella sitoo. Toimivaltaraja 600 000 e on arvioitu siten, että se keskimäärin vastaisi mahdollisimman hyvin nykyisen hallintosäännön 500 m2 toimivaltarajaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla mykyisen perhepalveluiden palvelualueen nimi muutetaan perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueeksi. Palvelualueen tehtäviksi määritellään aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen, lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun sekä psykososiaalisten palveluiden järjestäminen ja kehittäminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 16.9.2019 todennut perhepalvelujen kehittämisen ja organisaatiomuutoksen tarpeellisuuden. Organisaatiomuutoksen lähtökohtana on luoda asiakastyötä ja asiakasprosesseja paremmin tukeva organisaatio. Palvelujen uudella organisoinnilla tavoitellaan asiakasprosessien sujuvuutta sekä eri asiakasryhmille kohdennettujen palvelujen laadun johdonmukaista parantamista ja kehittämistä.

Perhepalvelujen palvelualueeseen on kuulunut neljä palveluyksikköä; aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelut, lastensuojelu, psykososiaaliset palvelut sekä maahanmuuttajapalvelut. Osana perhepalvelujen organisaatiomuutosta perustetaan aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen sekä lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluyksiköt. Nykyisten aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelujen, lastensuojelun sekä maahanmuuttajapalvelujen toiminnot järjestellään uudelleen perustettavien palveluyksikköjen alle. Psykososiaalisten palvelujen palveluyksikön rakenne ei muutu organisaatiomuutoksessa.

Osana organisaatiomuutosta perhepalvelujen palvelualueen nimi muutetaan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueeksi. Palvelualueen nimenä perhe- ja sosiaalipalvelut kuvaa paremmin olemassa olevaa palvelukokonaisuutta, joka sisältää palveluja myös muille kohderyhmille kuin perheille. Lisäksi uuden nimen tarkoituksena on kuvata paremmin sitä, että palvelualueen perustehtävä on tarjota lakisääteisiä sosiaalihuollon palveluja.

Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 momenttiin tehdään muutoksia konserniohjausta koskeviin kohtiin. Kaupunginhallitukselle kuuluu 20 kohdan mukaan päätösvalta säätiöiden perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa.

Edelleen samaan momenttiin lisätään uusi kohta 21, jonka mukaan kaupunginhallitus päättää konsernijaoston esityksestä vastaavista asioista, kun kyse on konserniyhteisöstä tai kaupunki saa toimenpiteen seurauksena määräysvallan, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta asiasta päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunginhallituksella olisi toimivalta ilman konsernijaoston esitystä päättää vähäisemmistä omistuksista, mikä nopeuttaa asian käsittelyä. Konsernijaosto esittää muutoksia kaupunginhallitukselle, jos kyseessä on tytäryhteisö tai päätöksen johdosta yhtiöstä tulee konserniyhtiö. Valtuustolla on edelleen päätösvalta konserniohjeessa määritellyissä merkittävissä yhteisöissä kuten Vantaan Energia, Vantti ja VAV.

Momentin 31. kohtaa, josta tulee uusi 32. kohta, muutetaan siten, että kaupunginhallitus päättää kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhtiöt. Näiden yhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.

Perusteluna on se, että kaupunki voi päättää vain niiden yhtiöiden omistajapoliittisista linjauksista, joissa niillä on määräysvaltaa. Täsmennetään myös tähän kohtaan merkittävät konserniyhtiöt, joiden osalta päätöksen tekee kaupunginvaltuusto.

Ottoharkinta

Hallintosäännön 11 luvun 4 §:n 1 momenttia muutetaan seuraavasti: Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä....

- **yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia** koskevat viranhaltijapäätökset

On perusteltua toimia samoin kaikkien yhteisöjen osalta kuin tähän mennessä yhtiökokousten osalta.

Lisäksi kyseisestä momentista poistetaan tarpeettomana viranhaltijoiden tekemät vakanssien perustamista koskevat päätökset. Työsuhteisten vakanssien perustaminen ei kuulu ottoharkinnan piiriin, koska yleensäkin työsuhteista koskevat päätökset eivät kuulu julkisen vallan käyttämisen piiriin.

Henkilöstöasiat

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n kolmannesta momentista poistetaan viimeinen kappale, joka koskee ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön henkilöstöhallinnosta rinnastamista kaupunkistrategian ja johdon toimialan palveluyksikköön. Poisto tehdään, koska ulkoinen tarkastus toimii suoraan kaupunginvaltuuston alaisena. Muutos on tarkastuslautakunnan esittämä.

Kokousmenettely

Kaupunginhallitukselle lisätään oikeus valita itselleen edustaja vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksiin. Kaupunginhallituksen edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeuskokouksissa. Muutosta esitetään, jotta kaupunginhallitus saisi paremmin tietoa vanhus- ja vammaisneuvoston käsittelemistä asioista.

Tarkastuslautakunta

Hallintosäännön 17 luvun 4 §:ään lisätään tarkastuslautakunnan tehtäväksi 9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginrevisiorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen. Muutos katsotaan perustelluksi, koska tarkastuslautakunta valmistelee kaupunginrevisiorin valinnan ja on perusteltua, että kaupunginrevisiorin palkan määrä valmistellaan samassa yhteydessä. Muutos on tarkastuslautakunnan esittämä.

Valtuuston toiminta ja valtuuston kokoukset

Lukuihin on tehty korjauksia, koska niihin on jäänyt vielä viittauksia vanhan organisaation mukaiseen kaupunginkansliaan, nämä on korjattu viittauksiksi kuntademokratian palvelualueeseen.

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi

- a) oheisesta liitteestä ilmenevät muutokset hallintosääntöön ja
- b) että muutokset tulevat voimaan 1.1.2021 lukien ja kumoavat aiemmin vahvistetun hallintosäännön paitsi siltä osin, kuin on aiemmin päätetty 1.6.2021 voimaan tulevista muutoksista.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hallintosääntö 1.1.2021 alkaen (puhdas versio)
- Hallintosääntö 1.1.2021 alkaen (muutokset näkyvissä)

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja valmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)